

**МХ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РС" ТРЕБИЊЕ
ЗЕДП "ЕЛЕКТРО-БИЈЕЉИНА" А.Д.
БИЈЕЉИНА**

Број: 5653/2008-СА/ XVIII-8
Дана, 26.12.2008. године

На основу члана 61. став 1, тачка 2. Закона о предузећима, члана 80. и 81. Закона о електричној енергији-пречишћени текст (Службени гласник РС број 8/08), члана 94. став (2) Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом (Службени гласник РС број 85/08), а у складу са чланом 32. Статута предузећа, Скупштина акционара ЗЕДП ""Електро-Бијељина" а.д: Бијељина на сједници одржаној 26.12.2008. године утврђује

**Пословну политику обуставе и ограничења
испоруке електричне енергије**

Овом пословном политиком су прописани разлози због којих може доћи до обуставе или ограничења у испоруци електричне енергије крајњем купцу, те поступања у случајевима када долази до обуставе испоруке или потребе за ограничавањем исте, а све са циљем да се успостави недискриминаторски однос према свим купцима електричне енергије.

I Опште одредбе:

- принципи на којима се заснива политика ограничења и обуставе испоруке електричне енергије утврђени су Законом о електричној енергији-пречишћени текст (Службени гласник РС број 08/08) и Општим условима за испоруку и снабдијевање електричном енергијом (Службени гласник РС број 85/08);
- са политиком ограничења и обуставе испоруке електричне енергије дистрибутер/снабдевач је дужан упознати купца прије закључивања уговора о снабдијевању и приступу електродистрибутивној мрежи;
- дистрибутер/снабдевач је дужан све купце обавијестити о измјени пословне политике ограничења и обуставе испоруке електричне енергије, објављујући их на интернет страници и у услужном центру;

II Разлози ограничења и обуставе испоруке електричне енергије

Разлози ограничења и обуставе испоруке електричне енергије утврђени су чланом 95. Општих услова и могу настати због:

1. планираних активности дистрибутера које захтијевају безнапонско стање;
2. непредвиђених околности (непланирани кварови узроковани временским непогодама, кваровима на електроенергетским постројењима и дистрибутивној мрежи...);
3. недозвољених радњи крајњег купца;

4. захтјева крајњег купца;
5. опште несташице електричне енергије.

1. Планирана ограничења и обуставе испоруке електричне енергије

Активности због којих је потребно планирати ограничења или обуставу испоруке електричне енергије, у складу са чланом 96. тачка (1) Општих услова, су:

- редовно и ванредно одржавање, преглед, испитивање, контрола мјерења и ремонт електроенергетских објеката;
- прикључење нових објеката;
- доградња или реконструкција дистрибутивне мреже.

О планираном ограничењу или обустави испоруке електричне енергије, дистрибутер је дужан благовремено обавијестити купце и произвођаче електричне енергије, најкасније 24 часа прије предузимања планираних радњи.

Крајње купце и произвођаче на средњем напону потребно је обавијестити поименично, телефоном уз адекватну писмену забиљешку о времену и садржају обавјештења, факсом или електронском поштом.

Купци на ниском напону се о планираној обустави обавјештавају путем средстава јавног информисања.

2. Непланирана ограничења и обуставе испоруке електричне енергије

Непредвиђеним околностима које узрокују непланирана ограничења или обуставе испоруке електричне енергије, у складу са чланом 97. Општих услова утврђени су:

- угроженост људи и имовине усљед пожара, поплаве, земљотреса, временске непогоде или неке друге ванредне околности;
- непредвиђени испади дистрибутивних објеката који за посљедицу имају безнапонско стање на подручју које напајају или преоптерећење преосталих објеката у погону;
- испади или преоптерећења дијелова преносне мреже.

Како у случају непредвиђених околности дистрибутер није у ситуацији упозорити купца на ограничење или обуставу испоруке електричне енергије, дужан је процијенити и обавијестити купце о времену трајања прекида испоруке.

Обавеза сваког дистрибутивног предузећа је да сачини план рада у ванредним околностима по којем је обавеза поступати у случају наступања ванредних околности.

3. Обустава испоруке електричне енергије због недозвољених радњи или пропуштања купаца

Недозвољене радње које предузима купац, које за посљедицу имају обуставу испоруке електричне енергије су:

- неовлашћено трошење електричне енергије;
- омогућавање потрошње електричне енергије другом купцу без сагласности дистрибутера;
- ометање нормалне испоруке електричне енергије другим купцима;

- онемогућавање или забрана приступа прикључку, мјерном мјесту, уређајима или инсталацијама;
- онемогућавање правилног регистравања утрошених количина електричне енергије.

Разлогом обуставе испоруке електричне енергије могу бити и:

- рад енергетских објеката у власништву купца који за посљедицу има угрожавање живота и здравља људи или угрожавање околине;
- оглушивање о захтјеве да купац смањи или у цјелости отклони узроке сметњи које су посљедица рада енергетских објеката у њиховом власништву;
- оглушивање о тражење дистрибутера да снизи активну и/или реактивну снагу односно прекомјерно преузету активну и/или реактивну енергију;
- непоштивање посебних услова о ограничењу испоруке електричне енергије.

Испорука електричне енергије се обуставља и усљед:

- неблагоприятног плаћања по испостављеним рачунима за утрошену електричну енергију;
- одбијања купца да закључи уговор о снабдијевању или неиспуњавања обавеза преузетих закљученим уговором о снабдијевању.

4. Обуустава испоруке електричне енергије на захтјев купца

Објекат крајњег купца искључује се са електроенергетске мреже:

- када се купац обрати дистрибутеру са образложеним захтјевом за искључење;
- када су се стекли услови за раскид закључених уговора о снабдијевању или приступу.

5. Ограничења у испоруци електричне енергије због несташице електричне енергије

- уредбе о ограниченој испоруци електричне енергије одређеним категоријама потрошње, ред ограничења, начин употребе електричне енергије и обавезну производњу у случају несташице електричне енергије на тржишту, усљед које може бити угрожен електроенергетски систем Републике Српске, уз обавезне консултације са РЕРС-ом, доноси Влада РС;
- за рад у условима опште несташице, свако од дистрибутивних предузећа доноси план селективног ограничења испоруке електричне енергије;
- садржај планова селективног ограничења испоруке електричне енергије, односно мјере које га чине прописане су чланом 106. став (3) Општих услова (смањење напона у дистрибутивној мрежи, искључење јавне расвјете, забрана кориштења електричне енергије за загријавање простора или расхлађивање уколико постоји могућност природног провјетравања, увођење мјера штедње електричне енергије у свим категоријама потрошње, ограничење трајања програма РТВ станица, селективна редукција...);
- са мјерама ограничења испоруке електричне енергије у случају опште несташице, дистрибутер је дужан упознати купца;
- приоритети за испоруку електричне енергије у случају опште несташице утврђују се у складу са чланом 107. Општих услова, при чему су:

- **први приоритет** болнице и институције и организације у функцији здравствене заштите грађана,
- **други приоритет** објекти за производњу основних животних намирница, војни објекти и погони намјенске производње, постројења за производњу и дистрибуцију топлотне енергије за даљинско гријање, водоводи, објекти у функцији одвијања јавног саобраћаја, дјечје установе и школе, хотели, рудници, погони петрохемије и базне хемије, градилишта електроенергетских објеката,
- **трећи приоритет** објекти свих осталих купаца електричне енергије.

Изузећа код примјене мјере обуставе испоруке електричне енергије

- дистрибутер не може искључити или одбити захтјев за прикључење на мрежу ако крајњи купац или корисник објекта користе електричну енергију за рад електромедицинске опрему у функцији одржавања здравља, што је потребно дефинисати приликом закључивања уговора о приступу;
- У случају да купац из категорије домаћинства електричну енергију користи за загријавање простора, у условима екстремно ниских температура у зимском периоду потребно је предузети све друге расположиве механизме заштите интереса дистрибутера/снабдјевача, односно мјеру искључења примијенити само у случају да се свака друга мјера покаже неефикасном.
- обустава испоруке електричне енергије због неплаћања по рачунима за утрошену електричну енергију не може се извршити објектима крајњих купаца чији би прекид рада произвео посљедице по живот и здравље људи, а који су наведени у члану 108. став (1) Општих услова (болнице и друге здравствене установе, објекти водовода и канализације, објекти у функцији обављања јавног саобраћаја, дјечије установе, студентски и ђачки домови, хидрометеоролошки и сеизмолошки заводи, пумпне станице за одводњавање, рудници). Изузетно, овим се објектима обустава врши уколико купци нису обезбиједили одговарајуће инструменте финансијског обезбјеђења утврђене уговором о снабдијевању/приступу.

III Основни елементи поступка обуставе испоруке електричне енергије

У вези са разлозима који су довели до обуставе испоруке електричне енергије, исту је потребно извршити:

1. без претходне најаве;
2. након достављања обавјештења о искључењу.

1. Обустава испоруке електричне енергије врши се без претходне најаве у случају да је до обуставе дошло због:

- прикључења на електродистрибутивну мрежу без сагласности дистрибутера;
- омогућавања трошења електричне енергије другом купцу без сагласности дистрибутера;
- угрожавања живота и здравља људи и угрожавања околине радом енергетских објеката купца;
- одбијања купца да у остављеним роковима отклони узроке сметњи које су посљедица рада његових објеката и уређаја.

2. Разлози због којих дистрибутер врши обуставу испоруке електричне енергије, а који обавезују на претходно обавјештавање купца о намјери обуставе испоруке електричне енергије су:

- ометање нормалне испоруке електричне енергије другим купцима;
- онемогућавање приступа овлашћеним лицима дистрибутера прикључку, мјерним и заштитним уређајима, енергетским објектима и уређајима или инсталацијама;
- непоштовање посебних услова о ограничењу испоруке електричне енергије;
- онемогућавање правилног регистравања преузетих количина електричне енергије или користи електричну енергију без захтијеваних мјерних уређаја или мимо њих;
- неплаћање ипоручене електричне енергије у року одређеном уговором и/или Општим условима;
- одбијање закључивања уговора о снабдијевању електричном енергијом који је у складу са законом и Општим условима;
- неиспуњавање обавеза уговором предвиђених као разлог за обуставу.

У напријед побројаним случајевима, крајњем купцу се, прије искључења са електродистрибутивне мреже, доставља упозорење и налог за отклањање недостатака или обавјештење о искључењу у којем се одређује рок и термин искључења.

Налогом за отклањање недостатака на мјерном мјесту/прикључку, купац се упозорава на уочене неправилности, налажу му се мјере и рокови за њихово отклањање. Уколико купац не поступи по налогу, што се утврђује контролом након остављеног рока, обуставља му се даља испорука електричне енергије без поновног обавјештавања о искључењу, а у складу са налогом за искључење.

Обавјештење о искључењу је писани документ чији је садржај одређен чланом 99. став (1) Општих услова (име и презиме/назив купца, адресу, разлог обуставе, мјере које купац треба предузети како обустава не би била извршена, период у којем ће искључење бити извршено, услови под којима је могуће захтијевати поновно укључење, адресу услужног центра и поуку о поступку подношења приговора на разлоге обуставе);

Вријеме извршења мјере искључења не може бити краће од осам дана од дана достављања обавјештења, а **период у којем ће искључење бити извршено** не може бити дужи од четири дана, при чему обустава испоруке електричне енергије не може бити извршена након 15 часова, у вријеме када не раде службе услужних центара, у петак и у дане викенда, у дане државних празника или дан прије њих;

Крајњи купац који се одлучи поднијети **приговор на разлоге због којих је обавјештен о обустави испоруке електричне енергије**, дужан је то учинити у року од осам дана;

У случају да дистрибутер/снабдјевач **приговор купца сматра неоснованим**, искључење не може извршити у року краћем од пет дана након

достављања одговора на приговор у којем је дужан купац поучити о могућности обраћања РЕРС-у;

Уколико је **разлог обуставе испоруке електричне енергије** о којој је купац обавјештен **неплаћање по рачунима** за утрошену електричну енергију, те купац на исти приговори, искључење се неће извршити све до окончања спора, уколико је купац измирио неспорни дио оспорених рачуна;

У случају да је разлог обуставе испоруке електричне енергије утврђено неовлашћено трошење електричне енергије, купцу се уз обавјештење о искључењу, доставља и рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију;

Уколико дистрибутер изврши обуставу испоруке електричне енергије дужан је, придржавајући се члана 103. Општих услова, приликом обрачуна утрошене електричне енергије у обрачунском периоду током којег је искључење извршено водити рачуна о начину обрачуна накнаде за обрачунску снагу на начин да:

- а) измјерено вршно оптерећење помножи односом броја дана у том мјесецу када је објекат био под напоном и укупног броја дана у мјесецу и одговарајућим тарифним ставом, уколико је ријеч о купцу код којег се врши мјерење снаге;
- б) код купаца код којих се обрачунска снага не мјери примјењује се правило одређено временом искључења, на начин да се пуни износ обрачунава у случају да обустава испоруке није трајала дуже од 15 дана током обрачунског периода, односно не обрачунава се уколико је обустава испоруке трајала дуже од 15 дана током једног обрачунског периода.

IV Поновно прикључење након извршене обуставе испоруке електричне енергије

- када крајњи купац отклони разлоге због којих је извршена обустава испоруке електричне енергије, дистрибутер је дужан извршити поновно прикључење објекта купца првог радног дана, а најкасније у року од три дана након отклањања разлога искључења;
- трошкове искључења и поновног укључења сноси крајњи купац;
- када се са захтјевом за поновно прикључење обрати купац који је са мреже искључен у периоду дужем од пет година, исти се третира као нови купац и у обавези је платити како стварне трошкове прикључења, тако и накнаду за обезбјеђење услова за прикључење на дистрибутивну мрежу;
- у случају да је дистрибутер/снабдјевач извршио неосновану обуставу испоруке електричне енергије, дужан је објекат купца поново прикључити на дистрибутивну мрежу у року од највише 24 часа, при чему трошкове искључења и поновног прикључења сноси сам.

V Неоснована обустава испоруке електричне енергије и накнада узроковане штете

- крајњи купац има право на накнаду штете узроковане неоснованом обуставом испоруке електричне енергије;

- накнада за штету узроковану неоснованом обуставом испоруке електричне енергије не може бити мања од вриједности неиспоручене електричне енергије нити већа од њене троструке вриједности;
- уколико крајњи купац и дистрибутер не могу постићи споразум о висини штете, купац може покренути поступак за накнаду штете пред РЕРС-ом;
- одлука РЕРС-а по захтјеву за накнаду штете је коначна, а купац незадовољан њоме може покренути поступак пред надлежним судом

VI Објављивање Политике обуставе и ограничења у испоруци електричне енергије

Дистрибутер/снабдјевач дужан је донесену Политику обуставе и ограничења у испоруци електричне енергије објавити на web-страници, огласним таблама услужног центра, те на сваки други расположив начин.

Сваког новог крајњег купца дистрибутер/снабдјевач је са Политиком обуставе и ограничења у испоруци електричне енергије дужан упознати прије закључивања уговора о приступу/снабдијевању.

Број: 5653/2008-СА/ XVIII-8
Дана, 26.12.2008. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СА
Милорад Живковић, дипл. правник